

Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2017-ci ilin doqquz ayın sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclası keçirilib.

Dövlətimizin başçısı iclası giriş nitqi ilə açdı.

Prezident İlham Əliyevin girişi nitqi

–Əlin doqquz ayı arxada qaldı. Bu doqquz ayda ölkəmiz uğurla və hərtərəfli inkişaf etmişdir. Bütün sahələrdə dinamik inkişaf təmin olunmuşdur.

Doqquz ayda iqtisadi göstəricilərimiz də çox müsbətdir. Qeyri-neft iqtisadiyyatımız 2,5 faiz artmışdır. Hesab edirik ki, bu, çox gözəl göstəricidir. Bu, son illərdə, əlbəttə ki, siyasətin nəticəsidir. Çünki qeyri-neft sektorunun inkişafı bizim əsas prioritetimizdir və 2,5 faiz artan qeyri-neft iqtisadiyyatımız həmin uğurlu islahatların nəticəsidir. Həmin onu göstərir ki, ölkə iqtisadiyyatının inkişafı təmin edilmişdir. Qeyri-neft sektorunun sənaye hissəsi də uğurla inkişaf edir. Qeyri-neft sənayesi 9 ayda 3,1 faiz artmışdır. Bu da sənayenin siyasətimizin gözəl nəticəsidir. Bildiyiniz kimi, son illər kənd təsərrüfatında çox böyük inkişaf var, böyük investisiyalar qoyulur. Kənd təsərrüfatının hərtərəfli inkişafı dövlət prioritetidir və bu sahədə də nəticələr özünü göstərir. Kənd təsərrüfatı 2,8 faiz artmışdır.

Xarici ticarət dövriyyəimiz 7 faiz artmışdır. Burada da ixrac idxal böyük fərqlə üstünlüyü. Hər bir inkişafın göstəricisi, o cümlədən xarici ticarətin tarazlığından asılıdır. Bizdə isə ilin 9 ayında xarici ticarətin müsbət saldosu 4,4 milyard dollara bərabərdir. Minlərlə ilin sonuna qədər bu rəqəm daha da artacaq. Beləliklə, bu, bizim həmişə iqtisadi uğurlarımızdır. Eyni zamanda, milli valyutamız manatın məzənnəsinə çox müsbət təsir göstərir. Valyuta bazarının tənzimlənməsi istiqamətində belə ki, bu, çox böyük imkanlar açır. Eyni zamanda, bu bizim uğurlu inkişafımızın təzahürüdür. İxracımız idxaldan 4,4 milyard dollardan çoxdur.

Baxmayaraq, dünya bazarlarında neftin qiyməti hələ də aşağı düşmüşdür, bu il biz qarşıya məqsəddən qoymduğumuz kimi, valyuta ehtiyatlarımızı artıracağıq. Çünki bu, bizim iqtisadi və siyasi müstəqilliyimizin əsas təminatıdır. Xəbərlərimizin də artmasına və ölkə qarşısında duran vəzifələrin də çoxalmasına baxmayaraq, biz çalışacağıq ki, bütün vəzifələrin icra edək. Bunu etmək üçün belə ki, maliyyə resursları lazımdır. Valyuta ehtiyatlarımızdan qənaətlə istifadə etməyimiz, eyni zamanda, düzgün investisiya proqramımızla uğurla beləliklə, imkan verib ki, biz valyuta ehtiyatlarımızı artıracağıq. İl 9 ayında Azərbaycan valyuta ehtiyatları artıb, hazırda bu rəqəm 42 milyard dollar səvişmişdir. İl əvvəlində isə valyuta ehtiyatlarımız 4,5 milyard dollar artmışdır. Bizim siyasətimiz uzunmüddətli siyasətdir. Biz ölkəmizin gələcəyi, uzunmüddətli dayanıqlı inkişaf haqqında düşünürük. Ona görə bir daha qeyd etməliyəm ki, valyuta ehtiyatlarımız, ümumiyyətlə, iqtisadi imkanlarımız müstəqilliyimizin əsas təminatıdır.

Bu gün biz özümüzü dünya miqyasında müstəqil ölkə kimi təqdim edə bilmişik, müstəqil siyasət aparan ölkə kimi tanınırıq. Beləliklə, bunun təminatı güclü siyasi iradə, xalq-iqtidar birliyi, bir çox başqa amillərdir. Onların arasında iqtisadi müstəqillik xüsusi yer tutur. Ona görə 4,5 milyard dollar həcmində artan valyuta ehtiyatlarımız hesab edirik ki, 9 ayın uğurlu nəticələrindən biridir.

Doqquz ayda həmişə Bakıda, həmişə bölgələrdə yeni iş yerlərinin yaradılması prosesi uğurla gedib. Həmin dövrdə 226 min yeni iş yeri yaradılmışdır ki, onlardan 171 min daimi iş yeridir. Bu da işsizliyin aşağı səvişməsinə, saxlanmasınə imkan verir. Bu daimi proses olmalıdır. Çünki bizim hələ də belə olan halda biz daim yeni iş yerlərinin yaradılması haqqında düşünməliyik.

Səsas infrastruktur layihələri 9 ayda uğurla icra edilə bilər. Yeddi yüz kilometrə çox içməli su xətti çəkilib, qazlaşdırılmış ölkəmizdə 93 faiz səvişmişdir və bu proses davam edir. Bunlar özlüyündə çox gözəl göstəricidir. Elektrik enerjisi ilə təminat yaxşılaşır, yeni yarməstəşiyalar tikilir, elektrik xətləri çəkilir. Meliorasiya məsələləri öz həllini tapır. İl əvvəlində qarşıya məqsəddən qoyulmuşdur ki, bu gün qədər suvarılmayan, yaxud da ki, suvarılmayan 150 min hektar torpaqlarımızda bu il müasir suvarma sistemləri quraşdırılacaq. Minlərlə ki, biz bu rəqəmin ilin sonuna qədər çatacağıq. Məni verilməmələmə görə, bu ilin əvvəlində nə bəri 50 min hektardan çox torpaqda meliorativ

t?d?td?dbirl?n görülmü?dür, suvarma, suyu t?min?edilmi?dir. Qalan iki ay yar?m?rzind? bütün i?l?r?ba?a çatmal?d?r. ?nfrastruktur layih?l?rimizin u?urlu icras? ümumi iqtisadi inki?afa, regionlar?n inki?af?na t?kan verir. ?lb?tt? ki, bu gün? q?d?r h?yata keçir? bilm?diyimiz infrastruktur layih?l?rini növb?ti ill?rd? d? biz tam icra etm?liyik.

S Sosial infrastrukturla ba?l? siyas?timiz u?urla apar?l?r. Bu ilin ?vv?lind?n 100-? yax?n m?kt?b tikilib, t?mir edilib. Bu proses davam etdirilir. ?yirmi yeddi tibb oca?? tikilib v? t?mir edilib. Dig?r sosial infrastruktur layih?l?ri u?urla icra edilir.

M?cburi köçkünl?rin probleml?ri daim diqq?t m?rk?zind?dir. Bu il tarixi hadis? ba? vermi?dir. Cocuq M?rcanl? k?ndi b?rpa edilmi?dir, indi orada yeni q?s?b? sal?n?r, 50 evd?n ibar?t q?s?b?nin aç?l??? olmu?dur, ?lav? 100 evin tikintisi prosesi gedir. M?kt?b, m?scid tikilib, tibb m?rk?zi tikilm?kd?dir. Orada i? yerl?ri il? ba?l? bir çox m?s?l?l?r öz h?llini tap?r. Cocuq M?rcanl? k?ndinin yenid?n qurulmas?, b?rpa? tarixi hadis?dir.

Eyni zamanda, dig?r m?s?l?l?r, köçkünl?rl? ba?l? m?s?l?l?rd? öz h?llini tap?r. Bak?da, Sumqay?tda, dig?r bölg?l?rd? tikinti i?l?ri geni? vüs?t alm???d?r. Bu il minl?rl? ail? yeni evl?rl?, m?nzill?rl? t?min olunacaq, bu proses g?l?n il d? davam etdiril?c?k. H?l? ki, a??n v?ziyy?td? ya?ayan köçkünl?rimiz çoxdur. Dövl?t ?lind?n g?l?ni edir ki, bu m?s?l? tez-tezlikl? öz h?llini taps?n. Bilirsiniz ki, 250 mind?n çox m?cburi köçkün dövl?t t?r?find?n evl?rl?, m?nzill?rl? t?min edilmi?dir.

B? Bu il idman sah?sind? u?urlar?m?z kifay?t q?d?r çoxdur. Onlar?n aras?nda, ?lb?tt? ki, ?slam H?mr?yliyi Oyunlar?nda qazand???m?z u?urlar? qeyd etm?liy?m. ?slam H?mr?yliyi Oyunlar?n?n Bak?da keçirilm?si ?slind? böyük u?urumuzdur v? bu Oyunlar ?n yüks?k s?viyy?d? keçirilm?dir. Az?rbaycan komandas? bu Oyunlar?n qalibi olmu?dur, birinci yer? layiq görülmü?dür. Bu, idman?m?z?n inki?af?n? bir daha göst?r?n çox ciddi amildir.

Bu il beyn?lxalq arenada mövqel?rimiz daha da möhk?ml?nib. Bizim xarici ?laq?l?rimiz çox ax?lidir. Biz bütün ölk?l?rl? qar??l?ql? faydal? v? b?rab?rhüquqlu münasib?tl?r qurmu?uq, buna nail olmu?uq. Bu gün Az?rbaycan dünya miqyas?nda çox etibarl? t?r?fda?, l?yaq?tli ölk? kimi tan?n?r. Xarici siyas?timiz d? aç?qd?r, müst?qildir v? bu da dünya birliyi t?r?find?n böyük r??b?tl? qar??lan?r.

Bu ilin doqquz ay?nda m?nim xarici ölk?l?r? 14 s?f?rim olmu?dur. H?l? ilin qalan hiss?sind? d? s?f?rl?r n?z?n?z?rd? tutulur. B? s?f?rl?rin h?r biri ölk?miz üçün faydal? olmu?dur. Az?rbaycan öz mövqeyini birba?a xarici t?r?fda?lara çatd?r?r. R?smi s?f?rl?rd? v? beyn?lxalq t?dbirl?rd? etdiyim ç?x??lar Az?rbaycan?n siyas?tini ?ks etdirir, ?ld? etdiyimiz u?urlar?, eyni zamanda, Da?l?q Qaraba? problemini d? bir daha dünya ictimaiyy?tini çatd?r?r. Ölk?miz? isis? bu il ondan çox dövl?t v? hökum?t ba?ç?s? g?lmi?dir. ?lin sonuna q?d?r yen? d? s?f?rl?r gözl?nilir. Y?ni, bizim beyn?lxalq ?laq?l?rimiz çox ax?lidir. Xarici siyas?timizi milli maraqlar?m?z? t?min edir v? beyn?lxalq arenada Az?rbaycan, bir daha dem?k ist?yir?m ki, böyük hörm?t v? çox müsb?t reputasiyaya malik olan bir ölk?dir.

Erm?nistana-Az?rbaycan, Da?l?q Qaraba? münaqi??si il? ba?l? mövqeyimiz d?yi?m?z olaraq qal?r. Bu mövqe d?dünyan?n ?n ali tribunalar?ndan aç?q b?yan edilmi?dir. Da?l?q Qaraba? bizim tarixi, z?z?li torpaq?m?zd?r, biz bu torpaqlara qay?tmal?y?q v? qay?daca??k. Ölk?mizin ?razi bütövlüyü dan??qlar?n predmeti deyil v? heç vaxt olmamayaq. Biz torpaqlar?m?zda ikinci erm?ni dövl?tinin yarad?lmas?na heç vaxt imkan verm?y?c?yik v? ?razi bütövlüyümüzün b?rpa? bizim ?sas v?zif?mizdir.

Bilirsiniz ki, son vaxtlar dan??qlarda heç bir ir?il?yi yoxdur. Erm?nistana çal???rd? v? hesab edirdi buna nail olacaq ki, dan??qlar pozulsun. Y?ni, müxt?lif b?han?l?rl? bizi ittiham etm?kl? çal???rd? ki, dan??qlar b?rpa edilm?sinn v? v? buna nail olmaq üçün bir neç?l?rt qoymu?du. ?lb?tt?, m?n b?riba?dan b?yan etmi?dim ki, heç bir ?rt?q?bul edilm?y?c?k. Onlar bu ?rt?l?ri ir?ili sür?rk?n özl?rini çox axmaq v?ziyy?td? qoyurlar v? m?cbur olub bu siyas?td?n ?l ç?ç?km?li olacaqlar. H?yat v? reall?q bir daha onu göst?rir ki, h?mi?? oldu?u kimi, bizim t?hlilimiz v? siyas?timiz tam reall??? ?ks etdirir.

Bu gün dan??qlar prosesi heç bir ?rt?q?bul olunmadan b?rpa edilir. Erm?nistana növb?ti d?f? özünü dünya ictimaiyy?ti qar??s?nda biab?e etdi v? dan??qlar?n b?rpa? biz? edil?n h?n hans? bir minn?t deyil. Onlar?n isterik b?yanatlar?, ba?qa ölk?l?r? qorxu il? dolu müraci?tl?ri ?slind? aç?q etiraf?r ki, döyü?d? onlar?n bizim qar??m?zda duru? g?tirm?si qeyri-mümkündür. Aprel hadis?l?ri bunu göst?rdi. T?mas x?tind?ki v?ziyy?t onu göst?rir ki, bu gün biz t?mas x?tind? hakim mövqel?r? tam sahibik. ?lb?tt?, Erm?nistana daha çox maraql? olmal?d?r ki, dan??qlar b?rpa edilsin. Ç?nk? ?ks?t?qdird? onlar? çox ac?n?tic?l?r gözl?yir. M?s?l? il? m???ul olan vasit?çil?r çal???rlar ki, dan??qlar prosesi b?rpa edilsin. Biz d? ?lb?tt? ki, bunu d?st?kl?yirik. Ona gör? bir daha dem?k ist?yir?m ki, bu il d? bu istiqam?td? real n?tic? ?ld? olunmasa da, Erm?nistana növb?ti d?f? özünü dünya ictimaiyy?ti qar??s?nda aciz, gücsüz, as?l? ölk?

kimi təqdim etmişdir.

Bu il neft-qaz sektorunda çox əlamətdar hadisələr baş verib. Xüsusilə, neft sektorunda "Azəri-Çərçəq-Günəli" yatağının gəlirçilikdə inkişafı ilə bağlı yeni kontrakt imzalanmışdır. Kontraktın müddəti 2050-ci ilə qədər uzadılmışdır. Bu kontrakt bizim üçün daha da yaxşıdır. Təmin edilmişdir. Baxmayaraq ki, "Şərin kontraktı" da Azərbaycanla çox böyük faydalar gətirdi. O vaxt üçün mümkün qədər təmin edilmişdir. Ancaq indiki şərti bizim üçün daha əlverişlidir. Daha da yaxşıdır. Bu şərtlərin əsas mahiyyəti ondan ibarətdir ki, Azərbaycanın iştirak payı 11 faizdən 25 faizə qaldırılıb. Mənfəəti neftin 75 faizi Azərbaycan tərəfinə verilir. Dövlət Neft Şirkəti yeni kontraktın podratçısı kimi iştirak edəcək və ölkəmizə xarici neft şirkətləri tərəfindən 3,6 milyard dollar bonus ödəniləcək. Bu, çox gözəl şərtlərdir və "Şərin kontraktı"nın uzadılması, yeni kontraktın imzalanması tarixi hadisədir.

Digər nəhəng layihə "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsidir. Bu istiqamətdə də işlər yaxşı gedir. "ahd-niz-2" layihəsinin icrası 96 faiz şüviyəsinə çatmışdır. Cənubi Qafqaz kəməri, hansı ki, qazın Gürcüstana qədər çatdırılıb, 98 faiz şüviyəsinə icra edilə bilər. TANAP layihəsi 82 faiz, TAP layihəsi isə 53 faiz şüviyəsinə icra edilə bilər. Bu rəqəmlər slend göstərir ki, kontraktın uurlu icrası təmin edilir.

Digər vacib olan sahələr də yaxşı nəticələr var. Bakı-Tbilisi-Qarsı dəmir yolunun tikintisi demək olar ki, başa çatıb. Yaxın vaxtlarda bu yolun rəsmi açılışı nəzərdə tutulur. Bu da tarixi layihədir. Yəni, Azərbaycanın iştirak etdiyi və bir çox hallarda təbəbbüskar olduqan layihələr global xarakter daşıyır. Onların əsas məqsədi və mahiyyəti ondan ibarətdir ki, bu layihələr bu kontraktlar ölkəmizi gücləndirir. Azərbaycanın qüdrətli iqtisadi potensialı, siyasi çəkisi, regional müstəvidə rolu artır və bu kontraktlar bizə böyük iqtisadi mənfəət, səmərə verir. Təsəvvür etmək mümkün deyil ki, Şərin kontraktı imzalanmasa idi, biz indi hansı vəsaitlə bütün bu abadlıq-quruculuq işlərini görə bilərdik. Düzdür, bu gün əsas məqsədimiz qeyri-neft sektorunun inkişafıdır və biz əsas gücümüzü istiqamətə yönəlmişik. Ancaq onu da hamımız bilməliyik ki, Şərin neft gəlirlərindən səmərəli istifadə etməsəydik, Neft Fondunda böyük vəsait yığılmasaydı, infrastruktur layihələrində digər layihələrə yönəltməsəydik, beləliklə, bizim indiki vəziyyətimiz kəskin fərqlənərdi.

Biz bütün bu işləri düzünülmüş şəkildə görmüşük, neftdən və qazdan gələn gəlirləri insan kapitalına yönəldilib, infrastruktur layihələrinin icrasına, ölkə sektorunun inkişafına istiqamətləndirilib. Eyni zamanda, bu layihələr ölkəmizin beynəlxalq arenadakı rolunu, çəkisini artırır. Bu gün bizim iştirakımız olmadan bu regionda heç bir layihə, hətta heç bir siyasi təbəbbüs reallaşdırmaz. Azərbaycan bu gün dünya miqyasında özünü güclü dövlət kimi təsdiqləyib, beləliklə, ki, bu, bizim hamımız üçün çox sevindirir. Növbəti illərdə ölkəmizin qüdrəti daha da artacaq.

Bu il iqtisadi islahatlarla bağlı çox ciddi addımlar atılmışdır. Strateji yol xəritələrinin icrası təmin edilir. Düzdür, bəzi hallarda yubanmalara da yol verilir, ancaq bütövlükdə çox ciddi islahat olmuşdur. Sahibkarlığın inkişafı təmin edilir. İnvestisiya təvəviq mexanizmi tam işə düşmüşdür. Onu qeyd etməliyik ki, 200-dən çox investisiya təvəviq şərti verilməmişdir. Bu layihə bu istiqamətə qarşıvəsinə ölkəmizə öz sektor tərəfindən 1,7 milyard manat həcmində investisiya qoyulduqan təmin ediləcək. Yəni, görün, bir ciddi islahatın aparılması ilə biz 1,7 milyard manat öz sektor sərmayəsinə Azərbaycanla cəlb etdik. Deməli, biz buna çoxdan keçmiş idik. Biz vətəni dövlətdə investisiya təvəviq mexanizmi haqqında danışıq Burada müyyənləşdirilir, müxtəlif fikirlər olmuşdur. Ancaq həyat bunu göstərir ki, bu, nə qədər düzgün addım olmuşdur.

Xərcənin təvəviq mexanizmi işə düşüb. Məni ixracla bağlı bəzi rəqəmləri sonra şərtləndirəcəyəm. Bu mexanizmdə çox ciddi təşəvvüslər göstərməmişdir. Ona görə də bu il Azərbaycan tarixində ciddi iqtisadi islahatlar kimi qalacaq. Bu gün bölgələrdə böyük həyətlərdə, Bakıda quruculuq, abadlıq işləri geniş vüsət almışdır. Sənaye istehsalı, kənd təsərrüfatının inkişafı, sənaye zonalarının yaradılması bütün bunlar real qəddir. Bizim siyasətimiz ictimaiyyət tərəfindən, sahibkarlar tərəfindən bəyənilir və dəstəklənir.

Beləliklə, ki, bizim iqtisadi sahədə uurlarımız göstərməsinə əks etdirən Davos Dünya İqtisadi Forumunun hesəhesəlamaları da. Azərbaycan bu il iki pillə irəliləyəcək. 37-ci yerdən 35-ci yerə qalxacaq və öz rəyinqini daha da yaxşılaşdıracaq. Beləliklə, 140 ölkə arasındakı keçirilmiş bu təhlil, ölkələrin rəqəbləşmə qabiliyyətliliyini əks etdirən bu hesabat göstərir ki, Azərbaycan dünya miqyasında iqtisadi cəhətdən 35-nə rəqəbləşmə qabiliyyəti ölkələri arasındadır. Bu, böyük uğurumuzdur, tarixi nailiyyətdir. Onu da qeyd etməliyik ki, biz MDB məkanında liderliyi saxlayırıq, qoruyuruq. Bu, slend bizim iqtisadi siyasətimizin uurlarından dünyanı nə mottəbər iqtisadi forumu olan Davos Forumu tərəfindən qiymətləndirilmiş deməkdir.

Biz onsuz da bildik ki, düzgün yoldayırıq. Bizim iqtisadi siyasətimiz real həyatda öz əksini tapır. Azərbaycanla mövcud olan ictimai-siyasi sabitlik, xalq-iqtidar birliyi iqtisadi sahədə də həm investisiyaların cəlb edilməsini, həm yerli

insanlar?n bu pe??ni se?m?sin? stimul yarad?b. Bel? ki, cari ild? i?? q?bul üzr? müsabiq?d? i?tirak etm?k üçün 49 min mü?llim elektron ?riz? il? müraci?t edib ki, bu da 2013-cü ill? müqayis?d? üç d?f? çoxdur. ??ffaf v? obyektiv t??kil edil?n müsabiq? n?tic?sind? 5 min 644 mü?llim i?? q?bul edilib.

H?yata keçiril?n m?qs?dyönlü t?dbirl?r yüks?k n?tic? göst?r?n abituriyentl?rd? mü?llim pe??sin? mara?? ?i?h?miyy?tli ??kild? art?r?b. Bu il q?bul imtahanlar?nda 500-d?n çox bal toplam?? 1359 n?f?r mü?llimlik ixtisas?n? seçib.

C?nab Prezident, m?kt?b?haz?rl???n u?aqlar?n g?l?c?k inki?af? v? t?hsilind? müst?sna rolu n?z?r? al?naraq, öt?n d?rs ilind? bütün bölg?l?rd? dövl?t büdc?si v?saiti hesab?na 5 ya?l?lar?n 55 faizi t?hsil?c?lb edilib, cari ild? is? 65 faiz? çatd?r?lmas? n?z?rd? tutulub. 2020-ci il?d?k bu r?q?min 90 faiz? yüks?lm?s? planlad?r?l?r ki, bu da dünyan?n ?n inki?af etmi? ölk?l?rinin s?viyy?sind? b?rab?rdir.

Bak??h?rind? birinci sinifl?r? ?agird?q?bulu prosesi tam elektronlad?r?l?b elektron xidm?t vasit?sil? 50 min?? yayax?n u?a?paytaxt m?kt?bl?rind? q?bul edilib. Son ill?rd? birinci sinifl?r? q?bul xeyli art?b. Bel? ki, 2013-cü ild? bu göst?rici 138 min t??kil edirdis?, bu il birinci sinifl?r? 165 min u?a? q?bul olunub.

Strategiyada t?hsilin keyfiyy?tinin ba?l?ca prioritet elan olundu?u n?z?r? al?naraq 2017-2018-ci d?rs ili "Ümumi?ümumi t?hsild? keyfiyy?t ili" elan edilib. ?lin n?tic?l?rinin t?hlili ?sas?nda t?hsil mü?ssis?l?ri üçün keyfiyy?t meyarlar?n?n i?l?nm?s?, bu meyarlara uy?un olaraq ümumi t?hsil m?kt?bl?rinin f?aliyy?tinin qiym?tl?ndirilm?s?, innovativ mü?lliml?rin a?kara ??xar?lmas? sah?sind? t?dbirl?r h?yata keçiril?c?k.

T?hsil T?hsil? göst?ril?n dövl?t qay??s?d? yarad?lm?? ?lveri?li t?rait?n?tic?sind? son ill?rd? ümumi t?hsil mü?ssis?l?rind? burax??? imtahanlar?n?n keyfiyy?t göst?ricil?rind? sabit müsb?t dinamika davam etm?kd?dir. Cari ild? yeni t?hsil proqramlar?n?n t?bqi edildiyi IX sinifl?rd? burax??? imtahan? yeni qaydada t??kil edilib. ?ki ild?n sonra h?min? ?agirdl?rin ilk burax??? olacaq v? bununla ?laq?dar Dövl?t ?mtahan M?rk?zi il? birlikd? imtahanlar?n t??kili üzr? yeni mexanizml?r mü?yy?nl??dirilib. ?g?r ?vv?ll?r t?hsilalanlar?n n?z?ri bilikl?ri qiym?tl?ndirilirdis?, yeni sistem? ?sas?n bilikl?rin t?bqi üzr? bacar?qlar qiym?tl?ndiril?c?k.

YeniYeni mexanizml?s?sas?n?m?zunün ali m?kt?b? q?bul üçün toplad??? ümumi bal burax??? v? q?bul imtahanlar?ndak?n?tic?l?r? ?sas?n mü?yy?nl??c?k, m?kt?b t?hsilinin rolu ?h?miyy?tli ??kild? artacaq burax??? imtahan?n n?tic?si ali m?kt?b? q?bula birba?a t?sir göst?r?c?k.

??agirdl?r? seçdikl?ri ixtisas istiqam?tl?ri üzr? daha yüks?k kompetensiyalara yiy?l?nm?k imkan? yaratmaq m?qs?dil? bir neç? il bundan ?vv?l tam orta t?hsil s?viyy?sind? ba?lanm?? t?mayüll??m?nin ?hat? dair?si ?h?miyy?tli ??kild? geni?l?n?r?k 720 m?kt?bi v? 10-cu sinifd? t?hsil alan ?agirdl?rin 35 faizini ?hat? edib.

?st?stedadl?u?aqlarla sistemli i?in t??kili n?tic?sind? ölk?d? olimpiada h?r?kat? geni?l?nib, bu m?qs?dl? olimpiada haz?rl?q m?rk?zl?ri yarad?l?b. Cari ild? respublika f?nn olimpiadalar?na 30 min?d?k ?agird qat?l?b ki, bu da öt?n il? nisb?t?n 9 faiz çoxdur. 2017-ci ild? Azərbaycan m?kt?blil?ri dünya f?nn olimpiadalar? v? bilik müsabiq?l?rind? 22 q?z?l, 6 gümü v? 32 bürünc medal qazan?blar.

Ümumi t?hsild? keyfiyy?tin art?r?lmas? üzr? h?yata keçiril?n t?dbirl?r ali m?kt?bl?r? q?bulun n?tic?l?rind? d? özür özünlü göst?rib. Cari ild? ali m?kt?bl?r? 37624 n?f?r q?bul olub. T?l?b? ad?n? qazanm?? abituriyentl?rin bilik s?viyy?sinin yüks?lm?s?ni a?a??dak? r?q?ml?r ifad? edir. Son dörd ild? 300-d?n çox bal toplayanlar?n say? 16 faiz, 4400-d?n çox bal toplayanlar?n say? 19 faiz, 500-d?n bal toplayanlar?n say? 28 faiz, 600-d?n çox bal toplayanlar?n say? is? 43 faiz art?b.

Bu il ali t?hsil mü?ssis?l?rinin magistraturas?na s?n?d ver?nl?rin say? öt?n il? nisb?t?n 46 faiz azalsa da q?bul olanlar?n say? 36 faiz art?b. H?rbi xidm?td?n möhl?t hüququ verilm?s? il? ?laq?dar öt?n ill? müqayis?d? magistraturaya q?bul olan o?lanlar?n say? 74 faiz yüks?lib.

UnivUniversitetl?rin akademik v? elmi f?aliyy?td? i?çevikliyin, eyni zamanda müasir korporativ idar?etm? modell?rinin t?bqiini t?min etm?k üçün müvafiq s?r?ncamlar?n zla Bak? Müh?ndislik, Bak? Dövl?t, Azərbaycan Dill?, Azərbaycan Dövl?t ?qtisad universitetl?rin? publik hüquqi ?xs statusu verilib.

T?hsil Nazirliyinin t???bbüsü il? yarad?lm?? v? haz?rda 12 ali t?hsil mü?ssis?sinin i?tirak etdiyi "Maarifçi"

T?l?b? Kredit Fondu azt?minat? ail?l?rd?n olan 118 t?l?b?y? t?hsil krediti t?qdim edib. Onu da bildirir?m ki, cari t?dris ilindilnd?n azt?minat? ail?l?rd?n olan t?l?b?l?r? t?hsil krediti r? faizsiz t?qdim olunacaq. Bununla bel?o, proqram?n geni?l?ndirilm?si üçün dövlt d?st?yin? ehtiyac duyulur.

Bak?da yerl???n ali m?kt?bl?rd? t?hsil alan t?l?b?l?rin ehtiyac?n? n?z?r? alaraq, Heyd?r?liyev Fondunun t???bbüsü il? müasir yataqxana kompleksinin tikintisin? ba?lan?b. Yataqxana növb?ti d?rs ilind? t?l?b?l?rin istifad?sin? veril?c?k.

Bu q?bild?n olan dig?r m?s?l?l?rd?n biri kimi, ali t?hsil mü?ssis?l?ri üçün vahid elmi laboratorian?n, elmi-t?dqiqat m?rk?zinin yarad?lmas? m?s?l?l?sini n?z?rd?n keçiririk. Bel? m?rk?zin yarad?lmas? maliyy? v?saitin? q?na?t etm?kl? yana??, ali t?hsil mü?ssis?l?rinin elmi potensial?n?n realla?d?r?lmas?na, bilikl?rin kommersiyala?d?r?lmas?na v? müasir t?dqiqat avadan?qlar?ndan daha s?m?r?li istifad?y? imkan ver?r.

Bu Bu il "Az?rbaycan g?ncl?rinin xarici ölk?l?rd? t?hsili üzr? Dövl?t Proqram?"n n? q?bulundan 10 il keçir. Haz?rda proqram üzr? 650 t?l?b? t?hsilini davam etdirir.

Z?Zati-alil?rinizin t???bbüsü il? yarad?lm?? v? v?t?nda?lar?m?za xaric?e getm?d?n? apar?c? universitetl?rin standartlar?na uy?un keyfiyy?tli t?hsil almaq imkan? yaradan Az?rbaycan-Frans?z Universitetinin (UFAZ) sentyabr?n 15-d? b?rpai?l?rind?n sonra t?dris binas?n?n aç?l??? olub. Bu t?hsil oca??na ?cn?bi v?t?nda?lar?n mara??n? xüsusi?? qeyd etm?k ist?rdim. Bel? ki, burada art?q iki xarici t?l?b? öz v?saiti hesab?na t?hsil al?r.

Qeyd etm?k ist?rdim ki, "Yerli ali t?hsil mü?ssis?l?rinin akademik potensial?n?n t?kmill??dirilm?si üzr? Dövl?t Proqram?"n n? layih?si m?hz? yuxar?dak? prinsipl?r?sas?nda haz?rlan?b v?v?iki "Az?rbaycan g?ncl?rinin xarici ölk?l?rd? t?hsili üzr? Dövl?t Proqram?"ndan f?rqli olaraq, yeni proqramda ?cn?bi professor-mü?llim hey?tinin Az?rbaycan?n apar?c? universitetl?rind? t?dris?c?lb olunmas?, onlar?n i?tirak? il? birg? elmi t?dqiqatlar?n apar?lmas? kimi yeni m?qs?dl?r ?lav? olunub.

?qtisadiyyat?n ?ax?l?ndirilm?si ??raitind? pe?? t?hsili sisteminin yenid?n qurulmas?, bu sah?d? çevik idar?etm?nin t?min edilm?si, i???götür?nl?rin t?l?bl?rin? cavab ver?n pe??kadr?lar?n haz?rlanmas?, maddi-texniki bazan?n müasirl??dirilm?si, t?hsilin m?zmununun yenil?nm?si v? nüfuzunun art?r?lmas? istiqam?tind? müvafiq i?l?r apar?lmaqdad?r. Sizin 2016-c? il 20 aprel tarixli F?rman?n?zla Pe?? T?hsili üzr? Dövl?t Agentliyinin yarad?lmas? bu sah?d? mühüm add?m olub.

Ma Maddi-texniki bazan?n yax??la?d?r?lmas? istiqam?tind? Bak?, G?nc? v? Q?b?l?d? müasir pe?? t?hsil m?rk?zl?rinin ?a? edilib. Ming?çevir v? Quba ??h?rl?rind? "ASAN h?yat" kompleksl?rind? f?aliyy?t göst?r?c?k "ASAN pe??" t?pe?? t?hsil m?rk?zl?rinin yarad?lmas? i?l?rin? ba?lan?l?b. Pe?? t?hsili mü?ssis?l?rinin s???b?k?sinin rasionalla?d?r?lmas? t?dbirl?ri ç?rçiv?sind? 34 mü?ssis?nin bazas?nda 14 Dövl?t Pe?? T?hsil M?rk?zi yarad?l?b.

T?T?hsilalanlar?n keyfiyy?tli t?dris resurslar? il? t?minat? sah?sind? BP, İrk?ti, UNDP, Avropa İttifaq? v? Britaniya ?uras?n?n d?st?yi, yerli v? xarici ekspertl?rin i?tirak? il? k?nd?t?s?rrüfat? v? turizm ixtisaslar? üzr? yeni kurikulum, d?rs v?saitl?ri haz?rlan?b. Haz?rda bu istiqam?td? i?l?r davam etdirilir.

Öt?n ild?n T?hsil Nazirliyinin "ASAN xidm?tl? birg? realla?d?r?lan "ASAN pe??" layih?si 2017-2018-ci t?dris ilind? ölk?ni tam ?hat? edib, ilk pe??-ixtisas t?hsili mü?ssis?l?rin? elektron s?n?d q?bulu yolu il? 11 min 684 n?f?r q?bul olub. Q?bulda i?tirak ed?nl?rin keyfiyy?t göst?ricil?ri üzr? cari ild? müsbt?d?yi?iklikl?n mü?ahid? olunub, s?n?d ver?nl?rin aras?nda attestat qiym?tl?ri "4" v? "5" olanlar?n say? öt?n ill? müqayis?d? üç d?f? çox olub.

?n?m?k bazar?n?n t?l?bat?n?n daha dol?un t?min edilm?sini, iqtisadiyyat?n prioritet linki?af? istiqam?t?l?rini, xüsusi? rayonlar?n ixtisasla?mas?n? n?z?r? alaraq, cari t?dris ilind?n mövcud ilk pe??-ixtisas t?hsili mü?ssis?l?rind? 22 y22 yeni ixtisas üzr?kadr haz?rl???na ba?lan?b?n?nvi k?nd?t?s?rrüfat? sah?l?rinin b?rpai? edilm?sil?l?ba?l? "Pamb?qç?", "Baramaç?", "Tütün üstas?" kimi ixtisaslarla yana?? "Suvarma sisteml?rinin operatoru", "Soyuducu qur?ulqur?ular da?m?hsullar?n saxlanmas?n v? rlanbarlanmas? üzr?operator", "Bitkiçilik müt?x?ssisi", "Aqroservis müt?x?ssisi", "Heyvandar?lq müt?x?ssisi" kimi yeni ixtisaslar üzr?kadr haz?rl???na start verilib.

B. Bununla bel?, pe?? t?hsili sistemind? bir s?ra probleml?rd? mövcuddur, ki, bunlar Strateji Yol X?rit?sind?

nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icrasına mane olurs. Maddi-texniki bazanın köhnəlikdən tam səradan çıxması, peşə-ixtisaslaşmış sistemində çalışanların mərkəzləşmə bazarında uyğun ixtisaslara üzrə mərkəzləşməsi və s. kimi xeyli əlaqəli olan bu sahədə mövcud olan ən ciddi problemlərdir.

Cənab Prezident, Sərdar cənab Əliyevə və digərlərinə: Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasının 100 illik yubileyi dövlət səviyyəsində təntənəli surətdə qeyd olunacaq. Fərsətdən istifadə edərək, Azərbaycanda ilk ali təhsil ocağı olan Bakı Dövlət Universitetinin 2019-cu ildə 100 illiyinin dövlət səviyyəsində qeyd olunması barədə məsələni diqqətinizə keçirəyinizə Sizdən xahiş edirəm.

Möhtərəm cənab Prezident, oktyabrın 3-də Müəllimlər Günü münasibətilə bir qrup təhsil işçisi fəxri adlara və dövlət təltiflərinə layiq görülüb. Təbrik və təşəkkür verin, çoxminli təhsil işçiləri adından göstərdiyiniz diqqət və etimada görə Sizdən dərin minnətdarlığımı bildirim.

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

X X X

“Azərbaytoyol” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Saleh Məmmədov çıxış edərək dedi:

– Möhtərəm cənab Prezident.

Təbrik və təşəkkür: Azərbaycanın müstəqil dövlətimizin banisi və qurucusu ulu öndər Heydər Əliyevin kəlamı ilə bəslənmiş Ümummilli Liderimiz deyirdi: “Yol iqtisadiyyat, mədəniyyət, bir sözlə, həyat deməkdir”.

Məhz bunun bariz nümunəsidir ki, 2017-ci ilin sentyabr ayının 20-də BMT-nin Baş Assambleyasının 72-ci sessiyasında açılışda Azərbaycanın ölkəmizdə aparılan uğurlu islahatlardan danışarkən, respublikamızda son illərdə 11 min kilometr uzunluğunda müasir avtomobil yolları qurulmasını xüsusi olaraq vurğuladı.

Möhtərəm cənab Prezident, Sizin 2015-ci il 28 dekabr tarixli Sərdar cənab Əliyevə və digərlərinə Azərbaycanın avtomobil yolları təsərrüfatında qarşıya çıxan iqtisadi və texniki məsələlərin daha çevik həllinə güclü təkan verib.

Təbrik və təşəkkür: Azərbaycanın “Azərbaytoyol” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən respublikanın ümumi istifadədə olan 17 min 500 kilometr avtomobil yollarına, Bakı şəhərinin 1600 kilometr uzunluğunda küçə və prospektlərinə, eləcə də bu yollar üzərində yerləşən 1400-dən çox yol ötürücüsü, körpü və tunellərin xidmət göstərilməsi.

Yuxarıda qeyd edilən Sərdar cənab Əliyevdən keçən dövr ərzində uzunluğu 1700 kilometr olan avtomobil yolları, prospekt və küçələrin tikilib yenidən qurulub və təmir olunub. Ümumi istifadədə olan avtomobil yollarında və Bakı şəhərində 26 yeni körpü və 8 piyada keçidi tikilib.

Siz, həmçinin yol infrastrukturunun yenilənməsi ilə bağlı görülən işlərə xüsusi həmişə diqqət verərək, bu sahədə həyata keçirilən tədbirlərin gedişi ilə əlaqəli maraqlanmışsınız, bu dövr ərzində 51-dən çox avtomobil yolu və yol qurğularının açılışı, təmir-qoyma və tənzimləmə işləri aparılıb və işlərə davam etdirilir. Öz dəyərliliyini və tapşırıqların yerinə yetirilməsini vermişsiniz.

Qədim Azərbaycanın kimi tanınan respublikamızda və onun paytaxtı Bakı şəhərində uzaqlıqdan keçirilməyə məcbur olmayan xalq idman yarışları ilə bağlı Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə fəaliyyət göstərən Təfəkkür Komitəsinin bu dövr ərzində cəmiyyətə verilmiş bütün tapşırıqlar da vaxtında və yüksək keyfiyyətlə yerinə

yerin? yetirilib.

Möhtərrəm cənab Prezident, bu ilin yanvar ayında Sizin sədrliyinizlə keçirilən 2016-cı ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasda kəndlərarası 40 avtomobil yolu layihəsinin həyata keçirilməsi məsələləri kollektivimiz qarşısında mühüm tapşırığı kimi qoyulub.

Sizin imzaladığınız 81 Sərəncamla Sasn, 48 rayon və şəhər ərazisində 3,2 milyon nəfər əhalinin yaad 761 yaad mənə qəsinin birliyin, uzunluğu 1816 kilometr olan avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün bəllənib.

Diqqətinizə çatdırmaq istəyirəm ki, bu gün kimi, Cəmiyyətimiz tərəfindən 2 milyon nəfər əhaliyə ayan, 370 yaad mənə qəsinin birliyin uzunluğu 1030 kilometr olan 56 layihənin icrasına uurla bəa çatdırılıb.

Cənab Prezident, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən 2016-cı ilin aprelində döyünün nəzarəti altında olan torpaqlarımızdan bir hissəsinin azad edilməsi nəticəsində yaamaq üçün təhlükəsiz əraziyə çevrilən Cəbrayıl rayonunun Cəbrayıl Mərcanlı kəndində gedən 9 kilometr uzunluğunda yolun bərpası ilə bəllənən 2017-ci il 10 fevral tarixli Sərəncamın uurla yerinə yetirilib və iyunun 14-də Sizin iştirakınızla yolun açılması mərasimi keçirilib. Tapşırığınızın uuyuyun olaraq, bu istiqamətdə Bəhrəmətli Horadiz-Mincivan magistral avtomobil yolunun 64 kilometrlik hissəsinin bərpası ilə rə d sürətlə davam etdirilir və cari ilin sonunda bəa çatdırılacaq.

Arzu edirik ki, iştəal olunmuş digər ərazilərimizdə tezliklə azad olunsun və bu bölgələrin yollarının bərpası ilə bəllənən tapşırığınızın növbəti sərəncamlar imzalandı.

Möhtərrəm cənab Prezident, bildiyiniz kimi, ölkəmiz avtomobil yolları ilə beynəlxalq yükdaşıma həyata keçirildiyi mühüm coğrafi mövqədə yerləşir. Avropadan Asiyaya Azərbaycan ərazisində keçən tranzit avtomobil yolları üzrə daşıma üç əsas marşrut üzrə həyata keçirilir. Sizin tapşırığınızın uuyuyun olaraq, bu marşrutlar üzrə yerləşən magistral yolların yenidən qurulması uurla davam etdirilir.

Diqqətinizə çatdırmaq istəyirəm ki, Şimal-Cənub dəhlizi üzrə Gəndəb qəsəbəsinə Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədinə dək olan 69 kilometr hissənin, həmçinin uzunluğu 204 kilometr təkil edən Şəlt-Astara-Şəranşlam Respublikası ilə dövlət sərhədi avtomobil yolunun dörd hətək təzolaqla olmaqla tikintisi 2018-ci ildə, Şərq-Qərb istiqamətində pək Yolunun Gənc şəhərində keçməklə Gürcüstan ilə dövlət sərhədinə dək qalan 130 kilometrlik hissəsinin dörd hətək təzolaqla olmaqla 2020-ci ilə dək və Bakı-Şamaxı-Yevlax magistral avtomobil yolunun 101 kilometr hissəsinin iki hətək təzolaqla və ləvə edilməklə yenidən qurulması üçün isə cari ilin sonunadək bəa çatdırılmasınəzər d tutulub.

Cənab Prezident, ihsizliyin aradan qaldırılması istiqamətində Sizin tapşırığınızın uuyuyun olaraq, 2016-cı ildə Cəmiyyətimizdə 2300 yeni iş yeri yaradılıb, bu iş yerlərinə kəsiyyəti məcburi köçkün və qaçqınlardan ibarət olan vətəndaşlar qəbul edilib ki, bu gün də onlar məkə fəaliyyətini uurla davam etdirirlər.

Möhtərrəm cənab Prezident, Sizin tapşırığınızın uuyuyun olaraq, Bakı şəhərində nəqliyyatın hətək tən qətinliyin vətəni təxəyanması nə səbəb olan bəzi yerlərimizin vətəidiyyəti qurumları iştirakı ilə aqar edilərək təxəaclər aradan qaldırılıb, bu məqsədlə yeni yollar tikilib. Buna misal olaraq Yusif Səfərov küçəsinə paralel şəhər mərkəzinə dər salınan yeni yolu, həmçinin Bakı şəhərinə daxil olmadan Sumqayıt şəhərində keçməklə Abşeron yarımadası və Şimal və Şimal-Şərq hissəsində yerləşən qəsəbələri qəşə tən edən və inas yekunlaşan dənizkənarı Novxan-Pirəəy yolunu göstərmək olar. Bu qəşə d əidiyyəti qurumlarla birgə iştirakımız uurla davam etdirilir.

Cənab Prezident, qəşə mən sonunda Sizi bir daha məmin edirəm ki, kollektivimiz Azərbaycan xalqının həyat səsiyyətinin yüksəldilməsi və müştəqil Azərbaycanın iqtisadi cəhətdən çəkilməsinə xidmət edən nəçətin və mürəkkəb yol-tikinti layihələrini bundan sonra da rəhbərliyiniz altında uurla yerinə yetirməyə daim hərdər.

Diqqətinizə görə minnətdaram.

Bak? N?qliyyat Agentliyinin ba? direktoru Vüsal K?R?ML? ç?x?? ed?r?k dedi:

- Möht?r?m c?nab Prezident, hörm?tli mü?avir? i?tirakç?lar?.

Az?rbaycan Respublikas?n?n Prezidenti c?nab ?lham ?liyevin r?hb?rliyi il? son ill?r ölk?mizin sür?tli inki?af?, quruculuq-abadl?q i?l?ri, q?dim tarixi v?m?d?niyy?t abid?l?rinin b?rpas?, yeni koloritli memarl?q nümun?l?rinin yayarad?lmas?, geni? miqyasl? infrastruktur layih?l?rinin realla?d?r?lmas?, inzibati v?ya?ay?? binalar?n?n tikintisi, paytaxt Bak? ??h?rind? özünü daha qabar?q göst?rir.

Bu Bugün dünyanın ?n göz?l? ??h?rl?rind?n biri olan paytaxt?m?z müasir meqapolis?rins?ks?r xarakterik c?h?tl?rini özünd? c?ml??dirm?kl? yana??, möt?b?r beyn?lxalq t?dbirl?r?m?har?tl? ev sahibliyi edir. C?nab Prezident, Sizin apard???n?z beyn?lxalq siyas?t ölk?miz? xarici qonaqlar?n v? turist?rin g?lm?sini ??rtl?ndirir.

Paytaxt?m?z?n yeni görk?mi n?qliyyat sisteminin t?kmill??dirilm?si z?rur?tni gücl?ndirib, paytaxt sakin?ri v? qonaqlar üçün s?rni?in da??nmas?n?n keyfiyy?tinin art?r?lmas?n? v? ??h?r n?qliyyat?n?n s?m?r?li t?nziml?nm?sini labüd edib. ?nki?af etmi? paytaxt?m?zda n?qliyyat sah?sind? yeni ç?r?rlara cavab olaraq, 2015-ci ilin dekabr?nda müvafiq F?rman?n?zla Bak? N?qliyyat Agentliyi yarad?l?b.

AgeAgentliyin?sas?f?aliyy?t istiqam?tl?rik Bak? ??h?rinin z?razisind?ictimai n?qliyyat?n v? taksir xidm?tinin t?nziml?nm?si, yol-tikinti layih?l?rin? raz?l?q verilm?si, yol ni?anlar?n?n v? i??qforlar?n qura?d?r?lmas?, yol h?r?k?ti i?tirakç?lar?n? yollardak? v?ziyy?t bar?d? m?lumatland?rmaqdr. Bununla ?laq?dar olaraq, f?aliyy?timiz yerli sosial-iqtisadi reall?q v? dünya meqapolis?rinin müt?r?qqi t?crüb?si n?z?r? al?naraq qurulub v? i?imizd? Sizin göst?ri?inizl? birinci Avropa Oyunlar? zaman? c?lb edilmi? beyn?lxalq ekspertl?rin t?klif v? tövsiy?l?rind?n geni? istifad? olunub. Tap??r???n?za uyğun olaraq, ilk növb?d?, Bak? ??h?rind? s?rni?inda??ma xidm?tinin t??kili v? idar?olonmas? t?hlil edilib.

?ctima?ctimai n?qliyyat üzr?l apar?lm?? t?hlill?r n?tic?sind? Bak? ??h?rinin avtobus mar?rutl?x?tl?rind? t?t?krarlanmalar?n mövcud olmas? a?karlan?b??h?r v? ??h?rsalmaya uyğun olmayan x?tl?r optimalla?d?r?lm??, da??y?c?lar?n say? 57-d?n 48-?n mar?rut x?tl?rinin say? is? 157-d?n 150-y? endirilib. Bu istiqam?td? i?l?r davam etdiril?c?kdir.

Qeyd edim ki, 448 da??y?c?ya m?xsus istehsalat bazas? t?hlil edilib v? ??ks?riyy?tinin qaraj v? maddi texniki bazas?n?n müasir t?l?bl?r? uyğun olmad??? mü?yy?nl??ib. Agentlik t?r?find?n qoyulmu? t?l?bl?r n?tic?sind? da??y?c?? ?irk?tl?r 5 yeni istehsalat bazas? (qaraj) t??kil edib, 25 ?d?d yeni avtobus al?b, 800-d?n çox avtobusu is? t?mir ed?r?k istismara verib?r.

Bununla yana??, qeyd etm?k ist?rdim ki, haz?rda ??h?rd? s?rni?inda??ma t?yinatl? 2124 avtobusdan 468 ?d?dinin istehsal ili 5 il q?d?r, 1577 ?d?dinin istehsal ili 6-10 il aras?, 779 ?d?dinin istehsal ili is? 10 il d?n çoxdur. Bir avtobusun bir d?f?y? orta hesabla 70-80 s?rni?in da??d???n? n?z?r? alsaq, t?hlük?siz v? keyfiyy?tli s?rni?inda??ma üçün Bak? ??h?rind? f?aliyy?t göst?r?n avtobuslar?n 50 faizinin m?rh?l?l?r? yenil?nm?si z?rur?ti var.

Bütün Bütün?sah?l?rd? oldu?u ikimi,ictimai n?qliyyatda da s?nads?z öd?ni?in t?tbiqin? b?lan?l?b. Sizin t?t???bbüsünüz? Bak? ??h?r?cra-Hakimiyy?tinin t?rkibind? yarad?lan "BakuBus" M?hdud M?sul?iyy?tli C?m?iyy?t? m?xsus 300, dig?r da??y?c?lara m?xsus 150, ümumilikd?, 450 avtobusda, h?mçinin hava liman? ekspress x?ttind? v? Bak? metropolitenind? d? gedi? haqq? vahid öd?m? kart? il? h?yata keçirilir.

AgeAgentliyin tabeliyind? yarad?lm?? Sürücül? T?lim M?rk?zind? avtobus sürücül?rinin pe??f?aliyy?t?n? v? davran???na dair xüsusi haz?rl?q keçirilm?sini b?lan?l?b. T?liml?r? yaln?z ya??, pe??karl??? v? sa?laml??? imkan

ver?ver?n? sürücül?r? burax?l?r? T?limd? sürücül?r? z?ruri qanunvericilik, m?d?ni?r?ftar, psixoloji d?rsl?r, avtobusda t?hlük?siz v?ehtiyatlı idar?etm? üzr?t?crübi v? n?z?ri mövzular t?dris olunur. T?lim keçmi? sürücül?rin Agentliyin Vahid M?lumat Bazas?na daxil edilm?si v? da??y?c?lara m?hz bu sürücül?rin i?? götürülm?si tövsiy? olunacaq.

Bak? ??h?rind? taksi f?aliyy?ti il? ?sas?n, öz?l sektor m???ul olur. Qeyd edim ki, taksi f?aliyy?tind? ??ffafl?q t?min edilib. Bel? ki, taksi f?aliyy?ti üçün f?rql?nm? ni?an? almaq ist?y?n hüquqi v? fiziki ??xsl?r müraci?t etdikd?n 5-7 d?qiqd?qiq?n?rind? f?rql?nm?ni?an? il? t?min olunurlar. Haz?rda ??h?rd?79 taksi dayanacaq m?nt?q?sinin yeri mü?yy?nl??dirilib v? 150-sinin t??kili üzr? i?l?r apar?l?r.

Bak? ??h?rinin dünyan?n c?lbedici turizm m?rk?zl?rind?n birin? çevril?sini, çoxsaylı turist ax?n?n v? ??h?r bbar?d? ilk t?s?vvürün m?hz hava liman?ndan yaranmas?n? n?z?r? alaraq, Heyd?r ?liyev Beyn?lxalq Aeroportunda xaxarici qonaqlara, ölk?v?t?nda?lar?na göst?ril?n taksi xidm?tinin keyfiyy?tinin art?r?lmas? m?qs?dil? "Airporttaxi" konsepsiyas? haz?rlan?b, hava liman?nda xidm?t ed?n taksil?r v? onlar?n sürücül?rin? dair xüsusi t?l?bl?r mü?yy?n edilib. Haz?rda bu istiqam?td? "Az?rbaycan Hava Yollar?" Qapal? S?hmdar C?miyy?ti il? birlikd? i?l?r görülür.

Birinci Avropa Oyunlar? zaman? avtobuslar?n xüsusi zolaqla h?r?k?t etm?si müsb?t n?tic? verib v? n?qliyyat ax?n?n optimalla?d?r?lmas? üzr? i?l?rin davam? olaraq, ?halinin ictimai n?qliyyatdan istifad?sinin stimulla?d?r?lmas? m?qs?dil? ??h?rin 9 küç?sind? avtobuslar?n xüsusi h?r?k?t zolaqlar?n?n t??kil edilm?si planla?d?r?l?b. Bu il pilot layih? olaraq, M?h?mm?d Füzuli v? Yusif S?f?rov küç?l?rind? xüsusi zolaqlar?n ç?kilm?si t?min olunub. Aidiyy?ti orqanlarla birg? f?aliyy?t bu zolaqlardan istifad?d? müsb?t ir?il?yi?in olmas?n? göst?r?c?k.

Bundan ba?qa, Bak? ??h?rind? qura?d?r?lm?? dayanacaq m?nt?q?l?rinin yerl?ri t?hlil olunub, beyn?lxalq t?crüb?y? ?saslanan yeni dislokasiya plan? haz?rlan?b. T?xaclar?n qar??s?n?n al?nmas?, ??h?rin m?rk?z hiss?si il? ??h?r t?traf?n?n ?laq?l?ndirilm?si, s?rni?inl?rin n?qliyyat sistemind?n rahat v? asan istifad?si m?qs?dil? "Koro?lu" metro stansiyas?n?n yax?nl??nda v? Lökbatan q?s?b?sind? layih?l?ndirilm? n?qliyyat mübadil? m?rk?zl?ri art?q f?aliyy?t göst?rir. "D?rn?gül", "Avtova?zal" v? "28 May" metro stansiyalar?n yax?nl??nda da analoji qov?aqlar?n t??kili planla?d?r?l?r.

Paytaxt m?z?n m?rk?zi hiss?l?rind? s?rni?in-piyada t?hlük?sizliyini t?min etm?k m?qs?dil? 1100 ?d?d piyada keçidinin monitorinqi apar?l?b, bunlardan 398-nin yenid?n planla?d?r?laraq sal?nmas? n?z?rd? tutulur. Sa?lamliq imkanlar? m?hdud insanlar?n istifad? etm?si mümkün olmayan 32 ?d?d yeralt? piyada keçidinin, pandussuz s?kil?rin v?ziyy?ti ara?d?r?l?b v? 534 ?d?d s?kid? pandusun t??kili üçün sat?nalma prosedurlar?na b?lan?b. Bu bax?mdan piyada keçidl?rind? i??qforlar?n v? s?rni?in t?hlük?sizliyi üçün m?lumatland?r?c? yol ni?anlar?n?n qura?d?r?lmas? z?ruridir.

Eyni zamanda, ??h?rin ?n çox t?xac yaranan, n?qliyyat?n h?r?k?tini ç?tinl??dir?n ?razil?rinin ilkin t?hlill?ri apar?l?b, problemd?n ç?x?? yollar? elmi-texniki c?h?td?n ara?d?r?l?b. 74 yol k?si?m?sind?, Tbilisi prospektind? dörd ?sas k?si?m?d?, ?rifzad? küç?sind?, Heyd?r m?scidi qar??s?nda, üçüncü mikrorayon dair?sind?, H?s?no?lu-T?briz küç?l?rinin k?si?m?sind? n?qliyyat probleml?rinin aradan qald?r?lmas?, "20 Yanvar" dair?sind? n?qliyyat ax?n? v? s?rni?in-piyada t?hlük?sizliyinin yax??la?d?r?lmas? üzr? az investisiya t?l?b ed?n layih?l?r, habel? 17 ?d?d yerüstü keçidin tikilm?si il? ba?l? t?klif?r haz?rlan?b.

?halinin m?lumatland?r?lmas? m?qs?di il? ALO141.az multifunksional portal? üç dild? -Az?rbaycan, rus v? ingilis ingilis dill?rind? istifad?y? verilib. Veb-saytda "gedi? plan?" bölm?sind? istifad?çil?r? s?f?rl?rini ?vv?lc?d?n planla?d?rmaq üçün sad? üsullar t?qdim edilib, piyada avtobusla v? ya metro il? gedil?n m?saf?, dayanacaq say?, ??x?xsi avtomobill? gedil?n yol v? s?rf? edil?n vaxt göst?rilir. Sayt?n "Avtobuslar" bölm?sind? ist?nil?n mar?rutun nömr?sini seçm?kl? onun getdiyi yol, ?sas dayanacaqlar v? x?ttin uzunlu?u, "Yollarda v?ziyy?t" bölm?sind? paytaxt yollar?ndak? s?xl?q bar?d? m?lumat almaq mümkündür. G?l?c?kd? sayt?n mobil t?tbiq etm?sini haz?rlanmas? n?z?n?z?rd? tutulur. Bundan ba?qa, Agentliyin 107.7 FM radiosu h?r 30 d?qiqd?n bir yollardak? v?ziyy?t bar?d? dinl?yicil?r informasiya verir, maarifl?ndirici verili?l?r is? n?qliyyatda qanuni v? m?d?ni davran??a ç?a??r?lar edir.

C?nab Prezident, qar??m?zda qoydu?unuz t?l?bl?ri icra etm?k üçün Agentliyin publik hüquqi ??xs statusunda Nizamnam?sinin t?sdiql?dilm?si, N?qliyyat?n intellektual ?dar?etm? M?rk?zinin Agentliyin balans?na verilm?sini sür?tl?ndirilm?si, Bak? ??h?rinin n?qliyyat sistemin? v? s?rni?inl?r? göst?ril?n xidm?t?l?rin keyfiyy?tin? bilavasit? t?sir göst?r? göst?r?n?yol-t?mini i?l?rinin Agentlikl? raz?la?d?r?lmas?, ?yol ni?anlar?n?n i??qforlar?n?n avtobus v? taksi dayanacaqlar?n?n dislokasiyas? v? qura?d?r?lmas?, habel? mövcud i??qforlar?n vahid m?rk?zd? birl??dirilm?si v? ya ?laq?l? ??kild? idar? olunmas? müst?sna ?h?miyy?t k?sb etdiyind?n Sizin d?st?yiniz? ehtiyac duyuruq.

??caz? verin, Sizi?min edim ki, Bak? N?qliyyat Agentliyinin kollektivi s?lahiyy?tl?ri, ç?rçiv?sind? Bak? ??h?ri
?hal?halisinin v? ??h?rin qonaqlar?n?n ictimai in?qliyyat ehtiyaclar?n?n illind? öz s?yl?rini ?sirg?m?y?c?kl?v? bu
mü?avir?d? ver?c?yiniz tap??rqlar?n icras?n? t?min ed?c?k.

Diqq?tiniz? gör? t???kkür edir?m!

X X X

Az?rbaycan Prezidenti iclasda yekun nitqi söyl?di.

Prezident ?lham ?liyevin yekun nitqi

--?lin sonuna üç aydan az vaxt qal?r. Bu müdd?t ?rzind? Dövl?t ?nvestisiya Proqram?nda n?z?rd? tutulmu?
bütün m?s?l?l?r öz h?llini tapmal?d?r. Bu il Dövl?t ?nvestisiya Proqram? laz?mi s?viyy?d? t?min edilir, kifay?t q?d?r
v?sait n?z?rd? tutulmu?dur. N?z?rd? tutulmu? bütün m?s?l?l?r ilin sonuna q?d?r öz h?llini tapmal?d?r.

Maliyy?m?s?l?l?ri il?ba?l? heç bir problem yoxdur. Büdc? göst?ricil?ri yax??d?r, tam icra edilir. Ona gör?,
investisiya proqram?n?n icras? ?lb?tt? ki, t?min edil?c?kdir. M?n buna ?übh? etmir?m.

G?l?n ilin Dövl?t ?nvestisiya Proqram? il?ba?l? ilkin t?klif?r g?lm?kd?dir. G?l?n il kifay?t q?d?r v?sait n?z?rd?
tutulmal?d?r ki, h?m infrastruktur layih?l?ri, eyni zamanda, ölk? qar??s?nda duran ?sas v?zif?l?r icra edilsin. Ona gör?,
hesa hesab? edir?m ki, g?l?n ilin investisiya proqram? ilin sonuna q?d?r t?sdiq edil? bil?r. G?l?n ilin büdc?si bu ilin
büdc?sind?n daha da böyük olmal?d?r. Buna bütün imkanlar var. Yax?n zamanlarda bu m?s?l?y? d? bax?lacaq?r.

Bildiyiniz kimi, sahibkarl???n inki?af? üçün bir çox i?l?r görülür. Onlar?n aras?nda güz??tli kreditl?rin verilm?s?
d? var. Art?q uzun ill?rdir ki, bu proses davam edir. Haz?rda sahibkarlara veril?n güz??tli kreditl?rin dem?k olar ki, tam
h?h?cmi ?vv?ll? verilm? v? qaytar?lm?? kreditl?r hesab?na t?kil edilir. Bu il kifay?t q?d?r böyük proqram?n?z?rd?
tutulmu?dur. M?n?m?ruz? edilib. Bu proqram?n böyük hiss?si icra edilmi?dir. Amma h?l?d? Sahibkarl???a Köm?k Milli
Fondunun s?r?ncam?nda kifay?t q?d?r v?sait bölü?dürülm?mi? yaxud da ki, bölü?dürülmü?n?ancaq verilm?mi?
kreditl?r var. Çal??maq laz?md?r ki, ilin sonuna q?d?r n?z?rd? tutulmu? kreditl??m? tam h?cmd? t?min edilsin.

YoYol infrastruktur il?ba?l? görülmü? i?l?r haqq?nda burada m?ruz?d? göst?rildic?eyd etm?liy?m ki, ilin
?vv?lind? n?z?rd? tutulmu? layih?l?rin ham?s? t?bii ki, icra edil?c?k. Bundan ?lav?, il ?rzind? m?nim bölg?l?r? s?f?rl?rim
ç?rçiv?sind? v? yerl?rd?n g?l?n t?klifl?r?n tic?sind? yeni yol layih?l?ri d? icra edilm?y? ba?lan?lm??d?r. Bunlar daha çox x
k?nd yollar?d?r v? eyni zamanda, ??h?rl?raras? yollard?r. Onlar?n aras?nda ?vv?lc?d?n n?z?rd? tutulmam??, ancaq
ibulki proqrama sal?nm?? v? indi icras? ged?n layih?l?r aras?nda Qax-Zaqatala-Balak?n yolunu qeyd etm?liy?m. Bu
yolun ?sasl? t?miri bu il n?z?rd? tutulmam??d?r. Ancaq bölg?y? s?f?rim zaman? bu m?s?l? qald?r?ld? v? göst?ri?
verildi. ?ndi bu layih? icra edilir. C?lilabad-Yard?ml? yolunun bir hiss?si ?vv?lki dövrd? ?sasl? t?mir edilmi?dir. Ancaq
bu layih? yar?mç? q qalm??d?r. C?nub bölg?sind? s?f?rim zaman? bu m?s?l? d? qald?r?ld? v? göst?ri? verildi. C?lilabad-
Yard?ml? yolunun tam istifad?y? verilm?si il?ba?l? bütün laz?mi t?dbirl?r görüüb. Bu, Yard?ml?ya Bak?dan v? dig?r
bölg?l?rd?n ?n q?sa yol olacaq v? bir çox k?ndl?ri birl??dir?c?k.

Biz Bizim göz?l turizm m?kan?m?z olan Göygöl? ged?n yol art?q uzun ill?rdir ki, t?mirsiz qalm??d?. Biz indi
Göygölü turizm m?rk?zin? çevir?r?k oraya böyük turist ax?n?na nail olmu?uq. ?lb?tt? ki, oraya ged?n yol tam yüks?k
s?viyy?d? t?mir edilmi?dir. Bu göst?ri? d? verilm?dir. Eyni zamanda, o bölg?d? olark?n bu m?s?l? d? qald?r?ld?. Bu
yax?nlarda ?amax? rayonunda olark?n orada da ?amax?n? Lah?cl? birl??dir?n yol haqq?nda m?s?l? d? öz h?llini
tapm??d?r. Bu yolun bir hiss?si istifad?y? verilib, qalan hiss?d? bu il v? g?l?n il istifad?y? veril?c?k. Lah?c nadir bir
yaya?ay?? m?rk?zidir. Oraya h?r il on minl?rl? turist g?lin?ndi Lah?ca h?m alternativ, h?m d?n?n q?sa yola?amax?-

D?mirçi-Lah?c yolu olacaqd?r. Bu da bir neç? k?ndi birl??dir?n yoldur.

Ona gör?, bunu deyir?m ki, biz proqram? t?rtib edirik, v?sait ay?r?r?q. Ancaq il ?rzind? yeni t?klif?r g?lir v? bu t?kt?klif?r d? h?mi?? t?min edilir. Ona gör?, bizim?sas if?aliyy?t istiqam?timiz d? bundan ibar?tdir ki, ?Az?rbaycan xalq?n?n maraqlar?n? t?min ed?k, xalq? narahat ed?n m?s?l?l?r öz h?llini tezlikl? tapmal?d?r. Çal??mal?y?q ki, g?l?n ilin k?nd yollar? proqram?n? t?rtibind? v? t??kilind? bütün yerl?rd?n g?l?n t?klif?r n?z?r? al?ns?n. M?n? art?q ilkin m?ruz? edilib. Biz g?l?n il bu il? nisb?t?n daha çox k?ndi yeni yollarla t?min ed?c?yik. Baxmayaraq ki, bu il d? yüzli?l? k?nd? yol sal?n?b. Bu proses h?l? neç? il bundan sonra da davam etm?lidir, o vaxta q?d?r ki, bizim bir d?n? d? t?mirsiz v? yax?? v?ziyy?td? olmayan k?nd yolu qalmas?n.

M?n giri? sözümd? qeyd etdim ki, infrastruktur layih?l?ri aras?nda meliorasiya m?s?l?l?ri indi ön plandad?r. Bu layih?l?rin icras? art?q öz s?m?r?sini verib. Bu il n?z?rd? tutulub ki, 150 min hektar yeni sah?y? suyun verilm?si t?min edilsin v? biz bu h?d?f? çatmal?y?q. G?l?n il is? ?n az? bu gün? q?d?r suvar?lmayan, yaxud da suvar?lmas? laz?mi s?s?viyy?d? olmayan 100 min hektar sah?y? yeni kanallar ç?kilm?lidir ki, bu proses daha da sür?tl? getsin. Bel?likl?, su suvar?lan torpaqlar?n h?cmi h?r il artacaq. Bu da t?bii ki, özlüyünd? k?nd t?s?rrüfat?n?n sür?tli inki?af?n? t?min ed?c?k. Ç?nk? bu günd?n sonra, ?slind? bu m?qs?d, bu v?zif? ?vv?lki dövr?rd? d? qar??ya qoyulmu?dur, k?nd t?s?rrüfat?n?n intensiv inki?af? t?min edilm?lidir.

Bizim torpaq fondumuz m?hduddur. K?nd t?s?rrüfat?n?n sür?tli inki?af? ancaq intensiv metodlardan as?l? olacaqd?r. Onlar?n aras?nda ?lb?tt? ki, aqrotexniki t?dbirl?rl? laboratoriyalar?n qurulmas? torpa??n düzgün t?hlili, - bütün bu m?s?l?l?r K?nd T?s?rrüfat? Nazirliyi t?rfind?n t?min edilir, - v? suvarma m?s?l?l?ridir. Ona gör?, meliorativ t?dbirl?r h?m növb?ti ilin Dövl?t ?nvestisiya Proqram?nda, ondan sonrak? ill?rd? d? daim prioritet olmal?d?r.

Onu da qeyd etm?liy?m ki, bu il yerl?rd?n g?l?n t?klif?r n?tic?sind? bir neç? ön?mli layih?nin icras?na baş?lan?l?b. ?mkiçay su anbar?ndan kanal?n Goranboy rayonuna q?d?r uzad?lmas?, Neftçala su kanal?n?n tikintisinin davam etdirilm?si v? dig?r layih?l?r on minl?rl? hektar yeni torpaq sah?sini suyun verilm?sini t?min ed?c?k. ?lb?tt? ki, Taxtakörpü su anbar?n?n mövcudlu?u v? yeni kanallar?n ç?kilm?si X?z?, Siy?z?, ?abran rayonlar?ndak? böyük torpaq sah?l?rin? suyun verilm?sini t?min ed?c?k.

Bu il k?nd t?s?rrüfat? il? ba?l? bir çox ön?mli t?dbirl?r h?yata keçirilm?dir. M?nim s?drliyiml? müxt?lif sah?l?r üzr? mü?avir?l?r keçirilm? pamb?qç?l?q baramaç?l?q, tütünçülük, f?nd?qç?l?q, ç?ltikçilik, sitrusçuluq, çayç?l?q - bütün bu m?s?l?l?r çox geni? müzakir? edilm?dir. Dövl?t proqramlar? haz?rlanm??, t?sdiq olunmu? v? bütün h?d?fl?r mü mü?yy?n edilm?dir. Bu proqramlar çox konkret xarakter da??y?r. Orada h?m icra mexanizml?ri maliyy? v?saiti n?z?rd? tutulur. ?lb?tt? ki, g?l?n ilin dövl?t büdc?sind? bu proqramlar?n realla?mas? n?z?rd? tutulmal?d?r.

Bir daha dem?k ist?yir?m ki, mü?avir?l?rd? bütün r?q?ml?r qeyd edildi, qar??ya h?d?fl?r qoyuldu. H?min r?q?ml?ri v? h?d?fl?ri t?krar etm?k ist?mir?m. ?sas odur ki, bu proqramlar?n çox operativ icra mexanizml?ri v? maliyy? resurslar? t?min edilm?lidir.

Hesab edir?m ki, bu il k?nd t?s?rrüfat? texnikas?n?n al?nmas? il? ba?l? rekord il olmu?dur. Bu il art?q 8 min texn? texnika g?tirilib. Biz bu il 10 min texnika g?tirm?li idik. Y?qin ki, qalan texnika da ilin sonuna q?d?r g?tiril?c?k. Dem?liy?m ki, m?n indi bölg?l?rd? olark?n texnika il? ba?l? heç bir ?ikay?t, yaxud da ?lav? t?klif yoxdur. Biz dem?k oları ki, bu m?s?l?ni d? h?ll etmi?ik. ?lb?tt? ki, b?zi k?nd t?s?rrüfat? sah?l?rinin inki?af? üçün xüsusi texnika?n al?nmas? da davam etdirilm?lidir v? biz bunu ed?c?yik. Amma prinsipc? hesab edir?m ki, biz bu problemi d? köklü ??kild? h?ll etmi?ik.

Heyvandar???n sür?tli inki?af? da prioritetl?rd?n biridir. Bu il bu istiqam?td? çox i?l?r gör?l?b v? g?l?n il d? gör?l?c?k. ?lb?tt? ki, Göygöl rayonunda Süni Mayalanma M?rk?zinin yarad?lmas? bu sah?d? dünyan?n ?n müt?r?qqi t?t?crüb?sini ?z?rbaycana g?tirm?yi t?min edir. Yerli cinsl?rin sa?lamla?d?r?lmas? yax??la?d?r?lmas?, cins mal-qaran?n al?nmas? m?s?l?nin h?llini kompleks ??kild? t?min ed?c?k v? ?min?m ki, biz bir neç? ild?n sonra südçülük v? ?tçilik sah?sind? daha da böyük u?urlara nail ola bil?c?yik. ?Az?rbaycanda yeni süd zavodlar? yarad?lmal?d?r. Ç?nk? bizd? bu sah?d? bu q?d?r ki, inki?af gözl?nilir, mövcud istehsal gücü bizi qane etm?y?c?k.

Bölg?l?rd? logistik m?rk?zl?rin tikintisin? baş?lan?lm??d?r. Biz ?slind? art?q neç? ildir ki, soyuducu anbarlar, tax?l anbarlar?, logistika il? ba?l? dig?r m?s?l?l?ri u?urla h?ll edirik. Dem?k olar ki, bütün bölg?l?rd? bu m?s?l?l?r öz h?llini tap?bd?r. ?ndi vaxt g?lib ki, böyük ixraca hesablanm?? logistik m?rk?zl?rin yarad?lmas? t?min edilsin. Ç?nk? biz ?vv?lki dövr?rd? bu i?l?ri daha çox m?hsulun xarab olmamas? saxlanmas? v? daxili t?l?bat?n t?min edilm?si üçün görürdük. Ancaq bizim ixrac imkanlar?m?z artacaq, - indi m?n bu bar?d? d? dan??aca?am, - v? bel? olan halda, mütl?q

böyüklük logistik m?rk?zl?r tikilm?lidir. Onlardan birini m?n ??mkir rayonunda olark?n görmü??m.İ?slind? o logistik m?rk?zin t?m?lini d? m?n qoymu?am. ?ndi dey? bil?r?m ki, bu bölg?d? ?n böyük logistik m?rk?z yarad?l?bd?r. Hesab edir?m ki, bundan sonra biz? ?n az? üç böyük logistik m?rk?z laz?md?r - M?rk?zi Aran, ?imal v? c?nub zonalar?nda. M?n sahibkarlar? da bu i?l?r? d?v?t edir?m. Dövl?t öz d?st?yini ver?c?k, kreditl?r ay?racaq, bütün laz?mi infrastruktur t??kil edil?c?k. Ç?nk? bu, bizim böyük ixrac potensial?m?z?n inki?af? üçün mütl?q laz?m olacaq.

?stixanalar?n sal?nmas? Az?rbaycanda çox geni? vüs?t al?bb Çox ?adam ki, m?nim ça??r???m v? tövsiy?l?rim rrealla??r. M?n? bu yax?nlarda veril?n m?lumat? gör?, biz bu t???bbüsü ir?li sür?nd?n sonra haz?rda 400 hektardan çox sah?d? yeni, müasir istixana kompleksl?ri yarad?l?r. Onlar?n bir hiss?si istifad?y? verilib, böyük hiss?si is? h?l? yarayad?lmaqdad?r.İ ?ndi t?s?vvür edin, m?hsuldarl?q yüks?k olan 400 hektarda yeni istixanalar yarad?l?r. Bu istixanalar?n böyük hiss?si ixraca hesablan?b v? bel?likl?, bizim ixrac?m?z daha da artacaq. ?lb?tt? ki, böyük logistik m?rk?zl?rin yarad?lmas? da bu potensiala uy?un ??kild? n?z?rd? tutulmal?d?r.

Ölk?n Ölk?mizd? 38 aqropark?nd? yarad?lmas? proses? gedir. Onlardan ikisi art?q f?aliyy?t göst?rir. Qalan aqroparklarda i?l?r? gedir. Bu i?l?n tam n?zar?t alt?ndad?r, m?n? münt?z?m olaraq m?lumat verilir. Hesab edir?m ki, bu aqroparklar?n u?urlu f?aliyy?ti bizim bütün sahibkarlar?n diqq?tini c?lb ed?c?k. Bu, h?m sahibkarlar, h?m dövl?t, h?m d? bizim valyuta ehtiyatlar?m?z?n art?r?lmas? üçün çox g?lirli sah?dir.

S?naye zonalar?n?n yarad?lmas? art?q realla??r. M?n bu bar?d? bir neç? il bundan ?vv?lki mü?avir?l?rd? d? de?demi?dim ki, h?r rayonda müasir s?naye zonalar? yarad?lmal?d?r. Biz art?q buna da nail olururuq. Bu yax?nlarda Neftçala S?naye M?h?ll?sinin aç?l??? oldu. Balaxan?da, Masall?da s?naye zonalar? yarad?l?r. Ming?çevird? böyük tekstilyönümlü yüngül s?naye zonas? yarad?l?r. Hac?qabul rayonunda s?naye m?h?ll?si yarad?l?r.

?qtisadiyyat Nazirliyin? göst?ri? verilmi?dir ki, g?l?n il d? bir neç? rayonda s?naye zonalar?n?n yarad?lmas? il? ba?l? praktiki i?l?r? ba?las?n. Neftçala rayonunda v? dig?r rayonlarda oldu?u kimi, burada da dövl?t yen? d? ?sas yükü öz üz?rin? götür?c?k. Bütün infrastruktur, bütün tikilil?r - anbarlar?n, istehsalat sah?l?rinin binalar? dövl?t t?r?find?n in?in? a?l edil?c?k. Qoy, sahibkarlar t?klil?r versinl?r, bazar?n düzgün monitorinqini apars?nlar. Xüsusi? o sah?l?r? üstünlük verilm?lidir ki, biz o sah?l?rd? h?l? idxaldan as?l?y?q. Y?ni, birinci növb?d? idxal t?hlil edilm?li v? idxal? ?v?v?zl?y?n m?hsullar?n istehsal? il? ba?l? t?klil?r verilm?lidir. Bununla b?rab?r ?lb?tt? ki, ixrac potensial? olan istehsal?n yarad?lmas? da diqq?t m?rk?zind? olmal?d?r. Y?ni, daxili t?l?bat v? ixrac s?naye zonalar?n?n ?sas meyarlar? olmal?d?r. Ona gör?, ixrac bazarlar? da düzgün t?hlil edilm?lidir ki, biz hans? m?hsulla hans? bazara ç?xa bil?rik. El? olmas?n ki, bel? zonalar yarad?ls?n, orada m?hsul istehsal olunsun, sonra da onu sata bilm?sini?r. ?lb?tt? ki ki, sahibkarlar da bu i?l?rd? çox f?ali?tirak etm?lidirl?r. h?m bölg?l?rd?, h?m d?. Bak?da ya?ayan sahibkarlar. Bu zo zonalar?n çox böyük potensial? var. Ç?nk? bizim m?n bu bar?d? d?f?l?rl? demi??m bir neç? ?n?n v? s?naye m?rk?zimiz var. Bak?, Sumqayıt, G?nc?, indi Ming?çevir? ?h?rl?r v? dig?r bölg?l?r. Hesab edir?m ki, ?ks?r rayonlarda s?naye zonalar?n?n yarad?lmas? yax?? n?tic? ver?c?k.

T?T?qrib?n bir il, b?lk? d? bundan bir q?d?r d? ?vv?l xalçaç?l???n inki?af? istiqam?td? çox ciddi add?mlar at?lma?a ba?lanm??d?r. Bu il 10 xalça fabrikinin istifad?y? verilm?si n?z?rd? tutulur. Onlardan ikisi m?nim i?tirak?mla aç?l?b, s?kkizi ilin sonuna q?d?r aç?lmal?d?r. ?ndi veril?n t?klil?r? bax?l?r, g?l?n il d? bölg?l?rd? t?qrib?n 10-a yax?n fabrik aç?lacaq. Bu, çox müsb?t ir?il?yi?dir. Xalçaç?l?q bizim milli s?n?timizdir, eyni zamanda, xarici bazarlara ç?x??? olan m?hsuldur, ölk?miz? valyuta g?tir?n sah?dir, i?sizliyi, xüsusi? qad?nlar aras?nda i?sizliyi aradan qald?ran sah?dir. Xalçaç?l???n çox böyük potensial? var. Dövl?t v?sait ay?r?b, bütün bu fabrikl?r dövl?t hesab?na tikilir, h?m d?zgahlar, h?m d? bütün dig?r avadanl?q dövl?t v?saiti hesab?na al?n?r. Biz bütün istehsal z?ncirini ard?c?ll?qla yaratmal?y?q. Ona gör?, göst?ri? verilib, bu il v? g?l?n il müxt?lif bölg?l?rd? yun q?bulu m?nt?q?l?ri aç?lacaq. Bu m?s?l? t?hlil edildi v? gördük ki, burada da xaos bir v?ziyy?t yaran?bd?r. Bizim c?mi bir v? ya iki yerd? yun q?bulu m?nt?q?miz var. Onlar da d?el? v?ziyy?td?dir ki, heç olmasa idi, b?lk? bundan yax?? idi. Ona gör?, yeni, müasir m?nt?q?l?r yarad?lacaq. Rayonlar mü?yy?n edilib, v?sait n?z?rd? tutulub, bu, birinci m?s?l?. ?kinci, Sumqayıt ?h?rind? ?yirici-boya fabrikinin tikintisi n?z?rd? tutulur. Bu m?qs?d üçün d? v?sait ayr?l?b. Ümid edir?m, g?l?n il fabrikin aç?l??? olacaq ki, biz h?m boyadan, h?m d? iplikd?n xarici as?l?l?a son qoyaql?b?tt? ki, biz bundan sonra xarici bazarlara ç?x???t?min etm?liyik. Bunun üçün y?qin ki, s?rgil?rd?, beyn?lxalq t?dbirl?rd? daha f?ali?tirak etm?liyik. H?mçinin reklam xarakterli t?dbirl?r d? görülm?lidir ki, Az?rbaycan öz milli s?n?tini dünyaya t?qdim etsin.

Tikint? sektorunda canlanma gedir. Bu, tikinti materiallar? sektoruna da müsb?t t?s?r göst?rir. G?l?n il bu sah?d? i?l?r? daha da sür?tl? ged?c?k. Haz?rda Bak? ?h?rind? 95 ya?ay?? binas? tikilir. Bu binalar?n öz?lliyi ondan ibar?tdir ki, onlar yarars?z, q?zal? v?ziyy?td? olan binalar?n, b?zi hallarda daxmalar?n yerind? tikil?c?k. Orada ya?ayan v?v?t?nda?lara kompensasiya öd?nilir, yaxud da ki, kiray? pulu verilir. Sonra onlar daha da böyük m?nzill?rl? t?min edil?c?kl?r. Art?q bir layih? icra edilib. Orada ?vv?ll?r ya?am?? v? bu gün ya?ayan sakinl?r çox raz?d?rlar. Onlara

t?mirli, m?asir v? daha b?y?k h?cmli m?nzill?r verilmi?dir.

Bu, h?m sosial, h?m d? iqtisadi layih?dir. Bunun tikinti sektoruna c?x b?y?k t?siri var. Eyni zamanda, M?DA-n?n- M?nzil ?n?aat? D?vl?t Agentliyinin x?tti il? Yasamal rayonunda b?y?k ??h?rcik tikilir. G?l?n ilin d?vl?t b?dc?sind? v?sait n?z?rd? tutulmal?d?r ki, h?m bu layih? davam etdirilsin, h?m d? H?vsan q?s?b?sind? M?DA-n?n yeni layih?si icra olunsun.

“A“ASAN xidm?t” m?rk?zl?rinin tikintisi davam etdirilir. Yax?n aylarda Ming?cevir v? Quba ??h?rl?rind? yeni m?rk?zl?r a?lacaq? ??ki v? ?mi?li ??h?rl?rind? is? g?l?n il yeni m?rk?zl?rin a?lmas? n?z?rd? tutulur. M?n hesab edir?m ki, g?l?n il ?lav? bir ne? ??h?rd? “ASAN xidm?t” m?rk?zl?rinin tikintisi ba?lanmal?d?r. ??unki bu layih?nin c?x b?y?k s?m?r?si var, xalq t?r?find?n y?ks?k qiym?tl?ndirilir, b?y?nm? ?msal? 100 faiz? yax?nd?r. Ona g?r? biz ?al??mal?y?q ki, b?t?n b?lg?l?rd?, - indi biz buna yax?nla??r?q, - bundan sonra h?r bir yerd? “ASAN xidm?t” f?aliyy?t g?st?rsin.

“ASAN” ?z funksiyalar?n? geni?l?ndirir. ?ndi kommunal xidm?tl?r g?st?rilir. “ABAD m?rk?z”l?r yarad?l?r. M?n Masall?da, Balak?nd? olark?n art?q orada k?ndli-fermerl?rin m?hsullar? il? d? tan?? oldum. Bunun c?x b?y?k faydas? var. Eyni zamanda, “ABAD m?rk?z”l?rin yarad?lmas? ?z?n?m???ulluq proqram?n?n icras?na da b?y?k d?st?k olacaq. ?z?n?m???ulluq proqram?na g?ldikd?, m?nk?vv?lki m?vavir?l?rd? bu bar?d? g?st?ri?l?r vermimi?m. ?ndi qanunvericilikd? d? laz?mi d?z?li?l?r edilib. ?m?k v? ?halinin Sosial M?dafi?si Nazirliyinin kifay?t q?d?r b?y?k v?saiti yayanacaq v? bu v?sait d? ?z?n?m???ulluq proqram?n?n icras?na y?nl?diril?l?r. ?lkin m?lumat m?sb?tdir. Bu m?s?l? yerl?rd? c?x b?y?k h?v?sl? qar??lan?r. ?lb?tt? ki, d?vl?t a??r v?ziyy?td? ya?ayanlar ???n ?z hesab?na pulsuz imkan yarad?r, v?sait verir ki, onlar bundan sonra ?z dolan?????n? laz?mi s?viyy?d? t?min etsinl?r.

Turizmin inki?af? n?vb?ti reall?qd?r. Son bir-iki il ?rzind? bu sah?d? s?r?tli inki?af? g?r?r?k. Yerl?rd?ki turizm m?rk?zl?rind? m?n? deyirl?r ki, x?susil? yay aylar?nda v? ?sas turizm m?vs?m?nd? otell?rd? yer olmur. Ona g?r? yeni otell?rin tikintisi m?tl?q t?min edilm?lidir. Yerli icra orqanlar? ??rait yaratmal?d?rlar, yerl?r ay?rma?d?rlar v? ?z?l sektor bu sah?y? f?al investisiya qoymal?d?r.

Strateji Yol X?rit?l?rinin icras? il? ba?l? monitoring apar?l?r. Monitoringin n?tic?l?ri m?n??m?ruz?l? edildi. Monitoring g?st?rir ki, b?zi hallarda n?z?rd? tutulan t?dbirl?rin icras? gecikir. Buna yol verm?k olmaz. B?t?n d?vl?t qurumlar? qar??s?nda v?zif? qoyulmu?dur. H?r bir d?vl?t qurumu bilir n? etm?lidir. Ona g?r?, b?zi qurumlarda Strateji Yol X?rit?l?rinin icras? 50 faizdir, 70 faizdir, b?zi qurumlarda is? 10 faizdir, 15 faizdir. Bunun izahat? t?l?b olunmal?d?r. M?n g?st?ri? verir?m ki, gecikm?y? yol ver?n qurumlar tezlikl?l?rind? d?n? yarats?nlar. B?t?vl?kd? Strateji Yol X?rit?l?rinin q?bulu v? elan edilm?s? c?x ciddi islahatd?r. 164 prioritet v? 683 t?dbir n?z?rd? tutulmu?dur. Onlar?n ham?s? 2020-ci il? q?d?r ?z h?llini tapmal?d?r. Ona g?r?, bu m?s?l? il? ba?l? monitoringin n?tic?l?ri t?hlil olunmal? v? burad? q?surlara yol ver?n qurumlar tezlikl? d?z?li?l?r etm?lidirl?r. M?n m?t?mad?r olaraq m?lumat veril?c?k. Yubanma aradan qald?rilmal?d?r. Aidiyy?ti d?vl?t qurumlar? n?tic? ??xars?nlar.

?ndi is? m?n bu il qeyri-neft ixrac?m?zla ba?l? b?zi r?q?ml?ri s?sl?ndirm?k ist?yir?m ki, Az?rbaycan ictimaiyy?tini g?g?rs?n, bizim i?imiz nec? g?z?l n?tic? verir. Bu r?q?ml?r s?kkiz ay? ?ks etdirir. Doqquz ay?n r?q?ml?ri, y?qin ki, bir q?d?r sonra m?lum olacaq. Y?ni, indi s?kkiz ay?n g?st?ricil?ri Az?rbaycan ictimaiyy?tinin diqq?tin? ?atd?r?lacaq.

Dem?li, ixrac?m?z hans? s?viyy?d? art?b? T?r?v?z istehsal? 68 faiz, o c?ml?d?n pomidor 60 faiz. Bu g?n qeyri-neft sektorunun ?n? c?x g?lir g?tir?n sah?si pomidor ixrac?d?r. S?kkiz ayda bu, ?lk?y? 128 milyon dollar g?tirib v? 59 faiz art?m var. Kartof 63 faiz, salat t?r?v?zi 20 faiz, so?an ixrac? 15 d?f? art?b. Pamb?q 2,4 d?f?, o c?ml?d?n pamb?q lifli 8,4 d?f?, meyv? ixrac? b?t?vl?kd? 12 faiz art?bd?r. Ancaq alma v? ?aftal? ?zr? art?m iki d?f?d?n c?x olub. S?d m?m?hsullar?n?n ixrac? d?rd d?f? art?b. Spirtli v? spirtsiz ?kil?r 28 faiz, onun i?risind? ??rab 56 faiz art?b. Meyv?-t?r?v?z emal? m?hsullar? 50 faiz, t?t?n m?mulatlar? 45 faiz, ?ay 63 faiz, bitki v? heyvan m?n??li ya?lar 19 faiz, ?okolad 65 faiz.

S?naye m?hsullar? - q?z?l 56 faiz, elektrik enerjisi 4,1 d?f?, al?minium 28 faiz, kimya s?nayesi m?hsullar? 25 faiz, plastikl?r 14 faiz, mis-filiz konsentratlar? 94 faiz, avadanl?qlar, mexaniki qur?ular 48 faiz, mis v? ondan haz?rlanan m?mulatlar 54 faiz, toxuculuq m?mulatlar? 92 faiz. Elektrik avadanl?qlar? v? hiss?l?ri 75 faiz, da?, gips, sement 34 d?f?.

Bu Bu r?q?ml?r ?n? yax?? g?st?ricidir. Onlar g?st?rir ki, qeyri-neft sektorunun inki?af? il? ba?l? bizim b?t?n v?zif?l?rimiz u?urla icra edilir. M?n ?vv?lki d?vrl?rd? d? qeyd etmi?dim ki, bizim ?sas prioritetimiz qeyri-neft sektorunun inki?af?d?r. Ondan sonrak? d?vrl?rd? qar??ya daha c?x m?s?l? qoyulur ki, biz qeyri-neft ixrac?n?n art?m?na nail olaq

və buna da nail oluruq. Çünki budur bizim iinki?af perspektiv?rimiz. Qeyri-neft sektorunun ixrac? biz? böyük h?cmd? valyuta-g?tirir. Bu, h?l? i?imizsin birinci m?rh?l?sidir. ?ndi aqroparklar, istixanalar, heyvandarlı???n iinki?af? s?nayeı??m?? siyas?timiz bundan sonra daha da böyük n?tic?l?r ver?c?k. M?n h?mi?? dey?nd? ki, ölk?mizin g?l?c?k iinki?af? il? ba?l? çox nikbin fikrim var, bax, buna ?saslan?ram.

Ölk?mizin ictimai-siyasi v?ziyy?ti d? bir çox ölk?l?r üçün nümun? ola bil?r. Xalq-iqtidar birliyi h?mi?? oldu?u kimi möhk?mdir. ?qtisadi göst?ricil?r, - bu gün mü?avir?d? bu göst?ricil?r s?sl?ndi, - h?r bir ölk? üçün nümun? ola bil?r. Perspektiv?rimiz bunlard?rs? s?nayenin, k?nd t?s?rrüfat?n?n iinki?af?, infrastruktur, Bak?-Tbilisi-Qars?d?mir yolu, "C?nu"C?nub Qazı D?hlizi" layih?l?rinin icras?, "Az?ri", "Ç?raq", "Gün?zli" yataqlar?n?n il?nilm?si. Bunlar? yaln?z sadalad???m ?sas istiqam?tı?rdir.

Ona gör? ?min?m ki, n?inki bu ilin sonuna q?d?r, bundan sonrak? ill?rd? d? ölk?miz u?urla iinki?af? ed?c?k, Az?rbaycan h?mi?? zirv?l?rd? olacaq. Sa? olun.

www.president.az